

## İçindekiler

|                          |   |
|--------------------------|---|
| 22. Baskıya Ön Söz ..... | V |
|--------------------------|---|

### BİRİNCİ BÖLÜM

#### SUÇ VE YAPTIRIM HUKUKUNA BAŞLANGIÇ

|                                                                                         |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|----|
| §1. GİRİŞ.....                                                                          | 1  |
| I. Kavram .....                                                                         | 1  |
| II. Ceza Hukukunun Amacı.....                                                           | 1  |
| III. Sistem.....                                                                        | 3  |
| §2. CEZA KANUNUMUZ.....                                                                 | 5  |
| §3. CEZA HUKUKUNUN VE SUÇ POLİTİKASININ TEMEL İLKELERİ .....                            | 6  |
| I. Hukuk Devleti İlkesi .....                                                           | 6  |
| II. Kanunilik İlkesi .....                                                              | 7  |
| A. Genel Olarak.....                                                                    | 7  |
| B. Kanunilik İlkesinin Sonuçları.....                                                   | 9  |
| 1. Suç Tespit Eden Ceza Normları Açık Biçimde Belirlenmelidir: Belirlilik İlkesi .....  | 10 |
| 2. Örf ve Adet Hukuku Ceza Hukukunda Doğrudan Doğruya Bir Kaynak Niteliği Taşımaz ..... | 11 |
| 3. İdarenin Düzenleyici İşlemleriyle Suç ve Ceza Konulamaz .....                        | 13 |
| 4. Kıyas Yasağı.....                                                                    | 13 |
| 5. Geçmişe Yürüme Yasağı.....                                                           | 14 |
| III. Orantılılık İlkesi .....                                                           | 14 |
| IV. İnsanilik İlkesi .....                                                              | 15 |
| V. Kanun Önünde Eşitlik İlkesi .....                                                    | 15 |
| VI. Kusur İlkesi .....                                                                  | 16 |
| VII. Ceza Sorumluluğunun Şahsiliği İlkesi .....                                         | 16 |
| §4. HAKSIZLIK OLUŞTURAN DİĞER FİİLLER VE SUÇLAR .....                                   | 17 |
| I. Haksız Fiiller ve Suçlar .....                                                       | 18 |

|                                                                                                |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| A. Genel Olarak .....                                                                          | 18        |
| B. Haksız Fiiller ile Suçların Farkları.....                                                   | 19        |
| <b>II. İdari Yaptırımı Gerekltiren Fiiller ve Suçlar .....</b>                                 | <b>20</b> |
| A. Disiplin Suçları ve Suçlar .....                                                            | 20        |
| 1. Genel Olarak .....                                                                          | 20        |
| 2. Disiplin Suçları ile Suçlar Arasındaki Farklar.....                                         | 21        |
| 3. Disiplin Soruşturma ile Aynı Anda Ceza<br>Soruşturması/ Kovuşturması Yapılması Durumu ..... | 22        |
| B. Kabahatler ve Suçlar .....                                                                  | 23        |
| 1. Genel Olarak .....                                                                          | 23        |
| 2. Suç ve Kabahat Ayırımının Uygulamadaki Önemi ve<br>Sonuçları .....                          | 24        |
| <b>§5. CEZA MUHAEMESİNE KISA BİR BAKIŞ .....</b>                                               | <b>28</b> |

## İKİNCİ BÖLÜM

### TÜRK CEZA KANUNU'NUN UYGULAMA ALANI

|                                                                      |           |
|----------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>§1. ZAMAN BAKIMINDAN UYGULAMA.....</b>                            | <b>32</b> |
| <b>I. Geçmişe Yürümezlik İlkesinin Kapsamı .....</b>                 | <b>33</b> |
| <b>II. Failin Lehine Olan Kanunun Tespiti .....</b>                  | <b>34</b> |
| <b>III. Çeşitli Açılardan Lehe Olan Kuralların İncelenmesi .....</b> | <b>35</b> |
| A. Geçici veya Süreli Ceza Kanunları Açısından.....                  | 35        |
| B. Cezanın İnfaz Rejimine İlişkin Kanunlar .....                     | 36        |
| C. Güvenlik Tedbirleri .....                                         | 37        |
| D. Kabahatler .....                                                  | 39        |
| E. Kovuşturma Şartları .....                                         | 39        |
| F. Zamanaşımına İlişkin Kanunlar .....                               | 40        |
| G. Anayasa Mahkemesi'nin İptal Kararları .....                       | 40        |
| H. Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararlarındaki Değişiklikler        | 41        |
| <b>IV. Suçun İşlendiği Zaman .....</b>                               | <b>42</b> |
| A. Problem: Hareket mi, Netice mi Esas Alınacak? .....               | 42        |
| B. Problem: Kesintisiz Suçlar.....                                   | 43        |
| C. Problem: Zincirleme Suçlar.....                                   | 43        |
| D. Problem: İhmali Suçlar.....                                       | 44        |

|                                                                                                      |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| E. Problem: Teşebbüs Halinde Kalan Suçlar .....                                                      | 44        |
| <b>Ş2. YER BAKIMINDAN UYGULAMA.....</b>                                                              | <b>45</b> |
| <b>I. Suçun İşlendiği Yer.....</b>                                                                   | <b>45</b> |
| A. Genel Olarak.....                                                                                 | 46        |
| B. Problemlili Durumlar .....                                                                        | 47        |
| <b>II. Sistemler .....</b>                                                                           | <b>48</b> |
| A. Mülkîlik (Ülkesellik) Sistemi.....                                                                | 50        |
| 1. Tanım .....                                                                                       | 50        |
| 2. Ülke Neresidir? .....                                                                             | 50        |
| B. Şahsîlik Sistemi .....                                                                            | 53        |
| 1. Faile Göre Şahsîlik.....                                                                          | 53        |
| a. Türk Vatandaşlarının Yabancı Ülkelerde İşlediği Suçlar .....                                      | 54        |
| b. Türkiye Namına Memuriyet veya Görev Yapanların İşledikleri Suçlar .....                           | 56        |
| 2. Mağdura Göre Şahsîlik.....                                                                        | 56        |
| C. Koruma (Savunma) Sistemi .....                                                                    | 58        |
| D. İkame Yargı Sistemi .....                                                                         | 58        |
| E. Evrensellik Sistemi (Adalet Prensibi) .....                                                       | 60        |
| F. Türkiye’de Yeniden Yargılama Yapılması.....                                                       | 62        |
| G. Hak Yoksunluklarının Türkiye’de Geçerli Olması .....                                              | 63        |
| H. Yabancı Ülke Kanununun Göz Önünde Bulundurulması ..                                               | 63        |
| <b>III. Yabancıların İadesi.....</b>                                                                 | <b>64</b> |
| A. Kavram .....                                                                                      | 64        |
| B. Şartları .....                                                                                    | 65        |
| C. Geri Vermenin Mümkün Olmadığı Haller .....                                                        | 65        |
| 1. Siyasî ve Diğer Nedenlerle Kovuşturma veya Kötü Muamele Tehlikesi Halinde Geri Verme Yasağı ..... | 65        |
| 2. Suçun Nitelikleri Sebebiyle Geri Verilmezlik .....                                                | 65        |
| 3. İadesi İstenen Kişinin Kişisel Özellikleri Nedeniyle Geri Verilmezlik .....                       | 66        |
| D. Geri Vermede Özellik İlkesi .....                                                                 | 66        |
| E. Geri Vermede Usul .....                                                                           | 67        |

|                                                                       |           |
|-----------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>§3. KİŞİ BAKIMINDAN UYGULAMA .....</b>                             | <b>69</b> |
| <b>I. Cumhurbaşkanı .....</b>                                         | <b>70</b> |
| <b>II. Yasama Dokunulmazlığı .....</b>                                | <b>71</b> |
| A. Sorumsuzluk (Mutlak Dokunulmazlık).....                            | 72        |
| 1. Kapsamı.....                                                       | 73        |
| a. Madde Bakımından .....                                             | 73        |
| b. Yer Bakımından .....                                               | 73        |
| c. Kişi Bakımından .....                                              | 74        |
| d. Zaman Bakımından.....                                              | 74        |
| 2. İstisnası .....                                                    | 74        |
| 3. Sonuçları .....                                                    | 74        |
| B. Kovuşturma Yasağı (Geçici Dokunulmazlık) (AY 83) .....             | 74        |
| 1. Kapsamı.....                                                       | 75        |
| 2. İstisnaları.....                                                   | 76        |
| 3. Sona Ermesi .....                                                  | 77        |
| 4. Zamanaşımı Sorunu .....                                            | 78        |
| <b>III. Uluslararası Yargı Bağışıklığı .....</b>                      | <b>79</b> |
| <b>IV. Yabancı Bazı Asker ve Sivil Kişiler ile Yakınlarının Yargı</b> |           |
| <b>Bağışıklığı.....</b>                                               | <b>80</b> |
| <b>V. Kamu Görevlileri .....</b>                                      | <b>81</b> |

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

### S U Ç

|                                                                     |           |
|---------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>§1. SUÇ GENEL TEORİSİ .....</b>                                  | <b>83</b> |
| <b>I. Genel Açıklamalar .....</b>                                   | <b>83</b> |
| <b>II. Haksızlığın ve Kusurluluğun Dışında Kalan Hususlar .....</b> | <b>84</b> |
| A. Kovuşturma Şartları .....                                        | 85        |
| 1. Şikâyet.....                                                     | 85        |
| a. Genel Olarak .....                                               | 85        |
| b. Şikâyetin Özellikleri.....                                       | 85        |
| 2. İzin, Talep ve Karar.....                                        | 89        |
| 3. Yabancı Hükümetin Talebi (Şikâyeti).....                         | 90        |
| B. Şahsi Cezasızlık Sebepleri/Cezada İndirim Yapılmasını            |           |

|                                                                       |           |
|-----------------------------------------------------------------------|-----------|
| Gerektiren Şahsi Sebepler–Cezayı Kaldıran Şahsi Sebepler.....         | 91        |
| <b>III. Suçun Yapısal Unsurları.....</b>                              | <b>94</b> |
| A. Suçun Kanuni Unsuru (Tipiklik).....                                | 94        |
| 1. Genel Bilgiler.....                                                | 95        |
| a. Tanım .....                                                        | 95        |
| b. Hayal Suç ve Kuruntu Suç.....                                      | 96        |
| c. Fail.....                                                          | 98        |
| aa. Genel Olarak.....                                                 | 98        |
| bb. Mahsus (Özgü) Suçlar.....                                         | 99        |
| d. Mağdur .....                                                       | 99        |
| e. Suçun Konusu.....                                                  | 100       |
| f. Suçun Basit (Temel) Şekli, Basit Suç Tipinden Türeyen Suçlar ..... | 100       |
| aa. Suçun Basit (Temel) Şekli .....                                   | 100       |
| bb. Türeyen Suçlar (Nitelikli Haller) .....                           | 101       |
| g. Kanuni Unsur (Tipiklik) ve Hukuka Aykırılık İlişkisi ...           | 103       |
| 2. Tipikliğin Maddi Unsuru (Fiil).....                                | 104       |
| a. Hareket .....                                                      | 109       |
| aa. Kavram .....                                                      | 109       |
| bb. Neler Ceza Hukuku Bakımından Hareket Sayılır?110                  |           |
| cc. Hareketin Sayısı ve Şekilleri Bakımından Suçlar                   | 117       |
| aaa. Tek Hareketli Suçlar .....                                       | 117       |
| bbb. Çok Hareketli Suçlar .....                                       | 117       |
| ccc. Serbest Hareketli Suçlar .....                                   | 117       |
| ddd. Bağlı Hareketli Suçlar .....                                     | 118       |
| eee. Seçenek Hareketli Suçlar.....                                    | 118       |
| fff. İcrai-İhmali Suçlar.....                                         | 118       |
| aaaa. Genel Açıklamalar.....                                          | 118       |
| bbbb. İhmal Kavramı .....                                             | 119       |
| cccc. İhmali Suçların Çeşitleri.....                                  | 120       |
| b. Netice.....                                                        | 127       |
| aa. Neticeye Göre Suçların Tasnifi.....                               | 128       |

|                                                                                                              |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| aaa. Neticesi Harekete Bitişik Suç (Sırf Hareket Suçları) - Neticesi Hareketten Ayrılabilen Suç Ayrımı ..... | 128 |
| bbb. Zarar Suçu-Tehlike Suçu Ayrımı .....                                                                    | 130 |
| ccc. Kalkışma Suç Tipleri (Teşebbüs Suçları) .....                                                           | 132 |
| ddd. Netice Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlar ....                                                                 | 132 |
| eee. Ani Suç-Kesintisiz Suç Ayrımı .....                                                                     | 133 |
| aaaa. Genel Açıklamalar .....                                                                                | 133 |
| bbbb. Kesintisiz Suç ile Diğer Suçlar Arasındaki Farklar .....                                               | 134 |
| cccc. Suçun Kesintisiz Olmasının Sonuçları .....                                                             | 135 |
| bb. Birden Fazla Neticenin Bir Suç Sayıldığı Durumlar .....                                                  | 136 |
| c. Nedensellik Bağı (Sebep-Sonuç ilişkisi) .....                                                             | 139 |
| aa. Nedensellik Bağı Yoktur .....                                                                            | 142 |
| bb. Normal Nedensellik.....                                                                                  | 142 |
| cc. Çifte Nedensellik .....                                                                                  | 144 |
| dd. Toplam (Atipik) Nedensellik.....                                                                         | 145 |
| ee. Sollayan (Öne Geçen) Nedensellik .....                                                                   | 148 |
| ff. Varsayılan Nedensellik .....                                                                             | 150 |
| 3. Tipikliğin Manevi Unsuru .....                                                                            | 152 |
| a. Genel Olarak .....                                                                                        | 153 |
| b. Kast ve Taksir .....                                                                                      | 154 |
| aa. Kast .....                                                                                               | 159 |
| aaa. Kavram.....                                                                                             | 159 |
| bbb. Kastın Unsurları .....                                                                                  | 160 |
| aaaa. Kastta Bilmek Unsuru.....                                                                              | 160 |
| bbbb. Kastta İstemek Unsuru.....                                                                             | 161 |
| ccc. Kastın Aranacağı Zaman .....                                                                            | 165 |
| ddd. Kastın Çeşitleri .....                                                                                  | 166 |
| aaaa. Özel Kast – Genel kast.....                                                                            | 166 |
| bbbb. Ani Kast-Tasarlama .....                                                                               | 166 |

|                                                                               |     |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----|
| cccc. Doğrudan Kast-Olası Kast .....                                          | 167 |
| dddd. Weber Kastı .....                                                       | 169 |
| bb. Taksir .....                                                              | 170 |
| aaa. Tanım .....                                                              | 171 |
| bbb. Taksirin Kasttan Farkı .....                                             | 172 |
| ccc. Taksirin Unsurları .....                                                 | 174 |
| aaaa. Taksirin Cezalandırılacağı<br>Konusunda Kanunda Hüküm<br>Bulunması..... | 174 |
| bbbb. Dikkat ve Özen Görevinin Yerine<br>Getirilmemesi.....                   | 175 |
| cccc. Neticeye Sebep Olan Fiilin İradi<br>Olması .....                        | 176 |
| dddd. Neticenin Öngörülebilir (Tahmin<br>Edilebilir) Olması .....             | 176 |
| eeee. Failin Neticeyi İstememiş<br>Bulunması.....                             | 178 |
| ffff. Hareket ile Netice Arasında<br>Nedensellik Bağının Bulunması            | 179 |
| ddd. Taksir ve Teşebbüs .....                                                 | 179 |
| eee. Bilinçli-Bilinçsiz Taksir Ayrımı .....                                   | 179 |
| fff. Bilinçli Taksir- Olası Kast Ayrımı .....                                 | 182 |
| ggg. Taksirli Suçlarda Ceza Verilmemesi<br>Durumu .....                       | 186 |
| c. Netice Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlar (Kast-Taksir<br>Kombinasyonu).....      | 188 |
| d. Objektif Cezalandırılabilme Şartları.....                                  | 194 |
| e. Tipikliğin Unsurlarında Yanılgı.....                                       | 194 |
| f. Amaç ve Saik .....                                                         | 195 |
| B. Hukuka Aykırılık Unsuru .....                                              | 197 |
| 1. Genel Açıklamalar.....                                                     | 197 |
| 2. Hukuka Uygunluk Sebeplerinin Ortak Özellikleri .....                       | 198 |
| 3. Hukuka Uygunluk Sebepleri.....                                             | 200 |
| a. TCK 24, 25 ve 26'daki Hukuka Uygunluk Sebepleri ..                         | 200 |

|       |                                                               |     |
|-------|---------------------------------------------------------------|-----|
| aa.   | Hukuka Uygun Emrin Yerine Getirilmesi.....                    | 201 |
| bb.   | Kanun Hükmünü İcra .....                                      | 202 |
| aaa.  | Genel Olarak .....                                            | 202 |
| bbb.  | Silah Kullanma Yetkisi .....                                  | 204 |
| ccc.  | Şikâyet ve İhbar .....                                        | 206 |
| ddd.  | Devletin Kumar Oynatması.....                                 | 206 |
| cc.   | Meşru Savunma .....                                           | 207 |
| aaa.  | Meşru Savunmanın Konusu Olabilecek Haklar.....                | 209 |
| bbb.  | Meşru Savunmanın Şartları .....                               | 210 |
| aaaa. | Saldırıya İlişkin Şartlar .....                               | 211 |
| bbbb. | Savunmaya İlişkin Şartlar .....                               | 215 |
| ccc.  | Üçüncü Kişi Lehine Meşru Savunma..                            | 220 |
| ddd.  | Offendicula .....                                             | 220 |
| eee.  | Meşru Savunma Halinde Üçüncü Kişilerin Zarar Görmesi .....    | 221 |
| fff.  | Tazminat .....                                                | 222 |
| dd.   | Hakkın Kullanılması .....                                     | 223 |
| aaa.  | Eleştiri Hakkı .....                                          | 224 |
| bbb.  | Spor Faaliyetleri.....                                        | 224 |
| ccc.  | Bir İş, Meslek, Sanat veya Bilim Faaliyetinin İcrası .....    | 225 |
| aaaa. | Ticari ve/veya Sınaf Faaliyette Bulunma Hakkının İcrası ..... | 226 |
| bbbb. | Gazetecilik Mesleğinin İcrası...                              | 226 |
| ee.   | Rıza.....                                                     | 227 |
| aaa.  | Geçerli Bir Rızanın Şartları .....                            | 227 |
| aaaa. | Rızaya Ehliyet.....                                           | 228 |
| bbbb. | Rıza Açıklaması.....                                          | 229 |
| cccc. | Rızanın Konusu.....                                           | 229 |
| bbb.  | Varsayılan Rıza .....                                         | 232 |
| ccc.  | Tıbbi Müdahalelerin Hukuka Uygunluğu.....                     | 233 |
| b.    | Ceza Kanunundaki Diğer Hukuka Uygunluk                        |     |

|                                                                                      |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Sebepleri.....                                                                       | 234        |
| aa. Eğitim Hakkının Verdiği Yetkiden Kaynaklanan Hareketlerin Hukuka Uygunluğu ..... | 234        |
| bb. İddia ve Savunma Dokunulmazlığı .....                                            | 235        |
| c. Ceza Kanununda Yer Almayan Hukuka Uygunluk Sebebi: Yükümlülüklerin Çatışması..... | 236        |
| <b>IV. Kusurluluk .....</b>                                                          | <b>238</b> |
| A. Kusur Yeteneği .....                                                              | 239        |
| 1. Tanım .....                                                                       | 239        |
| 2. Genel Olarak .....                                                                | 241        |
| 3. Kusur Yeteneğini Etkileyen Sebepler .....                                         | 241        |
| a. Yaşın Kusur Yeteneğine Etkisi.....                                                | 242        |
| aa. Genel Açıklamalar.....                                                           | 242        |
| bb. Fiili İşlediği Zaman 12 Yaşını Bitirmemiş Olan Küçükler .....                    | 243        |
| cc. Fiili İşlediği Zaman 12–15 Yaş Arasında Olan Küçükler .....                      | 245        |
| dd. Fiili İşlediği Zaman 15–18 Yaş Arasında Olanlar .....                            | 249        |
| ee. Yaş Büyüklüğü .....                                                              | 250        |
| b. Sağırılık ve Dilsizlik .....                                                      | 250        |
| c. Akıl Hastalığı.....                                                               | 251        |
| d. Geçici Nedenler .....                                                             | 253        |
| aa. Genel Olarak.....                                                                | 253        |
| bb. Alkol veya Uyuşturucu Madde Kullananlarda Kusur Yeteneği.....                    | 255        |
| B. Kusurluluğu Etkileyen Sebepler .....                                              | 258        |
| 1. Hukuka Aykırı ve Bağlayıcı Emir .....                                             | 258        |
| a. Genel Açıklamalar .....                                                           | 259        |
| b. Emri Yerine Getirmenin Şartları .....                                             | 260        |
| 2. Zorunluluk (İztırar, Mecburiyet, Zaruret) Hali .....                              | 263        |
| a. Genel Açıklamalar.....                                                            | 264        |
| b. Zorunluluk Halinin Kusurluluğu Kaldıran Sebep Olmasının Sonuçları .....           | 266        |

|                                                                        |     |
|------------------------------------------------------------------------|-----|
| c. Özel Zorunluluk Halleri .....                                       | 268 |
| d. Zorunluluk Halinin Şartları .....                                   | 269 |
| aa. Korunmaya İlişkin Şartlar .....                                    | 270 |
| bb. Üçüncü Kişi Lehine Zorunluluk Hali .....                           | 270 |
| cc. Tazminat .....                                                     | 271 |
| dd. Zorunluluk Hali ile Meşru Savunma Arasındaki Farklar .....         | 271 |
| 3. Kaza ve Tesadüf .....                                               | 273 |
| 4. Cebir ve Şiddet, Korkutma ve Tehdit .....                           | 274 |
| a. Genel Olarak .....                                                  | 274 |
| b. Cebir .....                                                         | 275 |
| c. Tehdit .....                                                        | 275 |
| 5. Haksız Tahrik .....                                                 | 276 |
| a. Kavram .....                                                        | 276 |
| b. Haksız Tahrikin Özellikleri .....                                   | 277 |
| c. Haksız Tahrikin Şartları .....                                      | 278 |
| 6. Yanılma (Hata) .....                                                | 281 |
| a. Giriş .....                                                         | 282 |
| b. Kavram .....                                                        | 283 |
| aa. Fiili Yanılma .....                                                | 283 |
| aaa. Suç Tipindeki Unsurlarda Yanılma .....                            | 284 |
| aaaa. Genel Olarak .....                                               | 284 |
| bbbb. Suçun Nitelikli Hallerinde Yanılma .....                         | 288 |
| bbb. Ceza Sorumluluğunu Kaldıran veya Azaltan Nedenlerde Yanılma ..... | 291 |
| aaaa. Hukuka Uygunluk Nedenlerinde Yanılma .....                       | 291 |
| bbbb. Kusurluluğu Etkileyen Nedenlerde Yanılma .....                   | 293 |
| bb. Şahısta Yanılma .....                                              | 294 |
| aaa. Genel Olarak .....                                                | 294 |
| bbb. Şahısta Yanılma Halinde Nitelikli Hallerin Etkisi .....           | 297 |
| cc. Hukuki Yanılma .....                                               | 297 |

|                                                                                              |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>V. Ceza Sorumluluğunu Kaldıran Sebeplerde Sınırın Aşılması.....</b>                       | <b>299</b> |
| A. Genel Açıklamalar .....                                                                   | 299        |
| B. Sınırın Aşılması Halleri .....                                                            | 300        |
| <b>VI. Hedefte Sapma .....</b>                                                               | <b>303</b> |
| A. Genel Olarak.....                                                                         | 304        |
| B. Hedefte Sapmanın Sonuçları .....                                                          | 304        |
| C. Çok Neticeli Sapma.....                                                                   | 306        |
| <b>§2. SUÇUN ÖZEL BELİRİŞ ŞEKİLLERİ.....</b>                                                 | <b>308</b> |
| <b>I. Teşebbüs .....</b>                                                                     | <b>308</b> |
| A. Kavram .....                                                                              | 312        |
| B. Şartları .....                                                                            | 314        |
| 1. Suçun Kasten İşlenen Suçlardan Olması .....                                               | 314        |
| 2. Elverişli Hareketler.....                                                                 | 314        |
| 3. İcra Hareketlerine Başlanmış Olması .....                                                 | 317        |
| a. Genel Olarak .....                                                                        | 317        |
| b. İcra Hareketleri ile Hazırlık Hareketlerini Birbirinden Ayırmada Ölçüt .....              | 321        |
| 4. Suçun Tamamlanmamasının Failin Elinde Olmayan Engelleyici Sebeplerden Kaynaklanması ..... | 322        |
| C. Teşebbüste Ceza Miktarının Belirlenmesi .....                                             | 323        |
| D. Teşebbüs ile İlgili Bazı Meseleler.....                                                   | 324        |
| E. Teşebbüse Elverişli Olmayan Suçlar .....                                                  | 325        |
| 1. Cezalandırmak İçin Kastın Aranmayacağı Suçlar.....                                        | 325        |
| 2. Suç Tiplerinin Yapısı Gereği Teşebbüse Elverişsizlik .                                    | 325        |
| a. Neticesi Harekete Bitişik Suçlar .....                                                    | 325        |
| b. İhmalî Suçlar.....                                                                        | 325        |
| aa. Saf İhmalî Suçlar .....                                                                  | 325        |
| bb. Garantörsel İhmalî Suçlar.....                                                           | 326        |
| F. Gönüllü Vazgeçme.....                                                                     | 326        |
| 1. Gönüllü Vazgeçmenin Şartları .....                                                        | 328        |
| a. Suçun Tamamlanmamış Olması .....                                                          | 328        |
| b. Vazgeçmenin Gönüllü Olması .....                                                          | 329        |
| 2. Failin O Ana Kadar Tamamladığı Diğer Suçtan                                               |            |

|                                                                                   |            |
|-----------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Cezalandırılması .....                                                            | 330        |
| G. Etkin Pişmanlık.....                                                           | 331        |
| H. İşlenemez Suç (Elverişsiz Teşebbüs).....                                       | 333        |
| <b>II. Suçluların Çokluğu .....</b>                                               | <b>337</b> |
| A. Çok Failli Suçlar .....                                                        | 337        |
| 1. Genel Olarak .....                                                             | 337        |
| 2. Şartları.....                                                                  | 338        |
| B. İştirak .....                                                                  | 339        |
| 1. Kavram .....                                                                   | 340        |
| 2. İştirakin Şartları .....                                                       | 341        |
| a. Birden Fazla Fail Tarafından Yapılan Birden Çok Hareket .....                  | 342        |
| b. Hareketlerin Nedensellik Değeri Taşınması .....                                | 344        |
| c. İştirak İradesi (Suça İştirak Kastı) .....                                     | 349        |
| aa. Genel Olarak .....                                                            | 349        |
| bb. Yan Yana Faillik .....                                                        | 350        |
| cc. İştirak İradesinin Önemi .....                                                | 350        |
| d. Bir Suçun İcrasına Başlanması.....                                             | 351        |
| e. Suçun Bütün Ortaklar İçin Aynı Olması.....                                     | 352        |
| 3. Hukukumuzda İştirak Şekilleri .....                                            | 356        |
| a. Faillik.....                                                                   | 357        |
| aa. Müşterek Faillik.....                                                         | 358        |
| bb. Dolaylı Faillik .....                                                         | 359        |
| b. Şeriklik.....                                                                  | 365        |
| aa. Azmettirme .....                                                              | 365        |
| aaa. Kavram.....                                                                  | 365        |
| bbb. Azmettirmenin Cezası.....                                                    | 366        |
| ccc. Azmettirenin Ortaya Çıkmasını Sağlama .....                                  | 367        |
| ddd. Suç İşlemeye Tahrik Suçunda Azmettirme Nedeniyle Cezalandırılma Durumu ..... | 367        |
| bb. Yardım Etme.....                                                              | 368        |
| aaa. Maddi Yardım .....                                                           | 368        |

|                                                                      |            |
|----------------------------------------------------------------------|------------|
| bbb. Manevi Yardım .....                                             | 369        |
| 4. Nitelikli Hallerin Şeriklere Etkisi .....                         | 370        |
| 5. Kışkırtıcı Ajanın Cezai Sorumluluğu .....                         | 372        |
| C. Gerçek Failin Tespit Edilememesinin Sonuçları .....               | 374        |
| <b>III. Suçların İçtimaı .....</b>                                   | <b>376</b> |
| A. Bileşik Suç .....                                                 | 378        |
| B. Zincirleme Suç .....                                              | 381        |
| 1. Genel Açıklamalar .....                                           | 381        |
| 2. Hukuki Niteliği .....                                             | 382        |
| 3. Unsurları .....                                                   | 382        |
| a. Aynı Suçun Birden Fazla İşlenmesi .....                           | 382        |
| b. Birden Fazla Suçun Bir Tek Suç İşleme Kararıyla İşlenmesi .....   | 383        |
| c. Suçun Bir Kişiyeye Karşı İşlenmesi .....                          | 383        |
| d. Suçların Değişik Zamanlarda İşlenmiş Olması .....                 | 383        |
| e. Zincirleme Suçun Kabul Edilemeyeceği Suçlar .....                 | 384        |
| 4. Zincirleme Suç Kabulünün Sonuçları .....                          | 384        |
| 5. Tek Fiille Birden Fazla Kişiyeye Karşı Aynı Suçun İşlenmesi ..... | 384        |
| C. Fikri İçtima .....                                                | 386        |
| 1. Kavram .....                                                      | 386        |
| 2. Fikri İçtimanın Unsurları .....                                   | 387        |
| a. Birden Fazla Farklı Suçun Oluşması .....                          | 387        |
| b. Fiilin Tek Olması .....                                           | 389        |
| D. Görünüşte İçtima .....                                            | 392        |
| 1. Özel-Genel Norm İlişkisi .....                                    | 393        |
| 2. Asli-Yardımcı Norm İlişkisi .....                                 | 394        |
| 3. Tüketen-Tüketilen Norm İlişkisi .....                             | 394        |

## DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

### YAPTIRIM

|                                                            |            |
|------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Ş1. CEZALAR .....</b>                                   | <b>398</b> |
| <b>I. Hapis Cezaları .....</b>                             | <b>399</b> |
| A. Genel Olarak .....                                      | 399        |
| B. Kısa Süreli Hapis Cezasının Adli Para Cezası ve Seçenek |            |

|                                                                            |            |
|----------------------------------------------------------------------------|------------|
| Yaptırımlara Çevrilmesi.....                                               | 401        |
| 1. Genel Açıklamalar .....                                                 | 401        |
| 2. Uygulama .....                                                          | 403        |
| 3. Taksirli Suçlarda Uygulama .....                                        | 404        |
| 4. Çevirmenin Sonucu .....                                                 | 404        |
| C. Kısa Süreli Hürriyeti Bağlayıcı Cezaların İnfazı .....                  | 406        |
| D. Hapis Cezasının Ertelenmesi .....                                       | 406        |
| 1. Şartları.....                                                           | 408        |
| a. Mahkûmiyetin Cinsi ve Süresi.....                                       | 408        |
| b. Daha Önceden Mahkûmiyet Bulunmaması .....                               | 409        |
| aa. Mahkûmiyet Sayılan Haller .....                                        | 409        |
| bb. Mahkûmiyet Sayılmayan Haller .....                                     | 409        |
| c. Mahkemenin Kanaati .....                                                | 410        |
| 2. Erteleme Kararı .....                                                   | 411        |
| 3. Ertelemenin Şarta Bağlanması .....                                      | 411        |
| 4. Denetim Süresi.....                                                     | 411        |
| 5. Ertelemenin Sonucu.....                                                 | 412        |
| 6. Erteleme Kararının Düşmesi.....                                         | 412        |
| 7. Erteleme Kararının Kamu Görevinden Yasaklanmaya Etkisi.....             | 413        |
| <b>II. Adli Para Cezası .....</b>                                          | <b>413</b> |
| A. Gün Para Cezası Sistemi.....                                            | 413        |
| B. Süre Tanınması, Taksit ve Ödememenin Sonuçları.....                     | 415        |
| <b>§ 2. GÜVENLİK TEDBİRLERİ.....</b>                                       | <b>417</b> |
| <b>I. Belli Hakları Kullanmaktan Yoksun Bırakılma.....</b>                 | <b>418</b> |
| A. Kavram.....                                                             | 419        |
| B. Uygulanış Şekli ve Süresi.....                                          | 419        |
| 1. Ceza Mahkûmiyetinin Kanuni Sonucu Olan Hak Yoksunluğu .....             | 419        |
| a. Kapsamı.....                                                            | 419        |
| b. Şartları.....                                                           | 420        |
| c. Süresi .....                                                            | 421        |
| 2. Hâkimin Zorunlu Olarak Hükmetsmesiyle Ortaya Çıkan Hak Yoksunluğu ..... | 422        |
| a. Kapsamı.....                                                            | 423        |

|                                                                                        |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| b. Şartları .....                                                                      | 423        |
| c. Süresi .....                                                                        | 424        |
| 3. Hâkimin Takdiren Hükmetmesiyle Ortaya Çıkan Hak Yoksunluğu .....                    | 425        |
| a. Kapsamı .....                                                                       | 425        |
| b. Şartları .....                                                                      | 425        |
| c. Süresi .....                                                                        | 426        |
| <b>II. Müsadere .....</b>                                                              | <b>426</b> |
| A. Tanım .....                                                                         | 426        |
| B. Müsaderenin Çeşitleri .....                                                         | 427        |
| 1. Eşya Müsaderesi .....                                                               | 427        |
| a. Tanım .....                                                                         | 427        |
| b. Şartları .....                                                                      | 427        |
| c. Orantılılık Kuralı .....                                                            | 428        |
| d. Kısmi Müsadere .....                                                                | 428        |
| e. Suça İştirak Eden Kimsenin Payının Müsaderesi .....                                 | 429        |
| 2. Kazanç Müsaderesi .....                                                             | 429        |
| a. Genel Olarak .....                                                                  | 429        |
| b. Davanın Düşmesi Halinde Kazanç Müsaderesi Kararı Verilebilir mi? .....              | 430        |
| <b>III. Çocuklara Özgü Güvenlik Tedbirleri .....</b>                                   | <b>431</b> |
| <b>IV. Akıl Hastalarına Özgü Güvenlik Tedbirleri .....</b>                             | <b>432</b> |
| <b>V. Suçta Tekerrür ve Özel Tehlikeli Suçlular .....</b>                              | <b>433</b> |
| A. Tekerrür Hükümlerinin Uygulanmasının Şartları .....                                 | 434        |
| 1. Bir Ceza Mahkûmiyetinin Bulunması .....                                             | 434        |
| 2. Yeni Bir Suçun İşlenmiş Olması .....                                                | 435        |
| 3. Tekerrürde Süre .....                                                               | 435        |
| B. Tekerrürün Sonuçları .....                                                          | 436        |
| 1. Mükerrirlere Özgü İnfaz Rejiminin Uygulanması .....                                 | 436        |
| 2. Denetimli Serbestlik Tedbirinin Uygulanması .....                                   | 437        |
| 3. Seçimlik Cezada Hapis Cezasına Hükmolunması .....                                   | 437        |
| C. Tekerrür Hükümlerinin Uygulanmayacağı Suçlar .....                                  | 438        |
| <b>VI. Tüzel Kişiler Hakkında Güvenlik Tedbirleri .....</b>                            | <b>439</b> |
| <b>VII. Alkol veya Uyuşturucu Bağımlısı Kişiler Hakkında Güvenlik Tedbirleri .....</b> | <b>439</b> |

|                                                                               |            |
|-------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>VIII. Yabancıların Sınır Dışı Edilmesi .....</b>                           | <b>440</b> |
| <b>§3. CEZALARIN BELİRLENMESİ VE BİREYSELLEŞTİRİLMESİ .....</b>               | <b>441</b> |
| <b>I. Cezaların Hesaplanması .....</b>                                        | <b>441</b> |
| A. Giriş.....                                                                 | 442        |
| B. Cezanın Somut Olarak Tayini .....                                          | 442        |
| 1. Ceza Çeşidinin Seçilmesi .....                                             | 443        |
| 2. Ceza Miktarının Hesaplanması .....                                         | 443        |
| a. Genel Olarak.....                                                          | 443        |
| b. Mükerrer Değerlendirme Yasağı.....                                         | 444        |
| c. Cezaların Ölçü Birimi.....                                                 | 444        |
| d. Yukarı ve Aşağı Sınırların Aşılması .....                                  | 444        |
| 3. Ceza Miktarının Hesaplanmasında Sıra .....                                 | 445        |
| <b>II. Takdiri İndirim Nedenleri .....</b>                                    | <b>446</b> |
| <b>III. Mahsup .....</b>                                                      | <b>448</b> |
| A. Genel Açıklamalar .....                                                    | 448        |
| B. Adli Para Cezalarında, Adli Kontrolde ve Diğer Özel Durumlarda Mahsup..... | 448        |
| <b>IV. Cezaların İcması.....</b>                                              | <b>449</b> |
| <b>§ 4. DAVA VE CEZA İLİŞKİSİNİ DÜŞÜREN SEBEPLER .....</b>                    | <b>450</b> |
| <b>I. ÖLÜM.....</b>                                                           | <b>452</b> |
| A. Sanığın Ölümü.....                                                         | 452        |
| B. Hükümlünün Ölümü .....                                                     | 452        |
| <b>II. Af .....</b>                                                           | <b>452</b> |
| A. Genel Af .....                                                             | 453        |
| B. Özel Af (TCK 65/2,3).....                                                  | 453        |
| <b>III. Belirli Bir Sürenin Geçmesi .....</b>                                 | <b>454</b> |
| A. Dava Zamanaşımı .....                                                      | 456        |
| 1. Kavram.....                                                                | 456        |
| 2. Zamanaşımı Sürelerinde Esas Alınacak Ceza .....                            | 457        |
| 3. Zamanaşımının Başlangıcı.....                                              | 457        |
| a. Tamamlanmış Suçlarda.....                                                  | 457        |
| b. Teşebbüs Derecesinde Kalan Suçlarda .....                                  | 457        |
| c. Kesintisiz ve Zincirleme Suçlarda .....                                    | 458        |
| d. Zamanaşımının Başlangıcında Esas Alınacak Gün .....                        | 458        |

|                                                                 |            |
|-----------------------------------------------------------------|------------|
| 4. Dava Zamanaşımı Süreleri .....                               | 458        |
| 5. Dava Zamanaşımının Engelleri.....                            | 458        |
| a. Dava Zamanaşımının Durması.....                              | 459        |
| aa. Durma Sebepleri.....                                        | 459        |
| bb. Durmanın Etkileri.....                                      | 459        |
| b. Dava Zamanaşımının Kesilmesi .....                           | 459        |
| aa. Kesilme Sebepleri .....                                     | 460        |
| bb. Kesilmenin Sonuçları .....                                  | 460        |
| 6. Dava Zamanaşımının Sonuçları.....                            | 461        |
| B. Ceza Zamanaşımı .....                                        | 461        |
| 1. Kavram.....                                                  | 462        |
| 2. Süreler .....                                                | 462        |
| 3. Başlangıç.....                                               | 463        |
| 4. Ceza Zamanaşımı Engelleri .....                              | 463        |
| 5. Ceza Zamanaşımının Sonuçları .....                           | 464        |
| C. Kabahatlerde Zamanaşımı .....                                | 465        |
| <b>IV. Şikâyetten Vazgeçme .....</b>                            | <b>465</b> |
| <b>V. Ön Ödeme .....</b>                                        | <b>465</b> |
| <b>§ 5. KOŞULLU SALIVERİLME .....</b>                           | <b>468</b> |
| I. Tanım .....                                                  | 468        |
| II. Şartları.....                                               | 468        |
| A. Cezanın Bir Kısımının İnfaz Edilmiş Olması.....              | 469        |
| B. Hükümlünün Kurumda İyi Hal Göstermesi.....                   | 470        |
| III. Usul .....                                                 | 470        |
| A. Talep ve Mercî.....                                          | 470        |
| B. Denetim Süresi .....                                         | 470        |
| C. Kararın Geri Alınması .....                                  | 471        |
| <b>§ 6. ADLİ SİCİL KAYDININ SİLİNMESİ .....</b>                 | <b>472</b> |
| <b>§ 7. YASAKLANMIŞ HAKLARIN GERİ VERİLMESİ .....</b>           | <b>474</b> |
| <b>Küçük Sözlük.....</b>                                        | <b>477</b> |
| <b>2008 KASIM İDARİ YARGI SINAVI CEZA HUKUKU SORULARI .....</b> | <b>489</b> |
| <b>HÂKİMLİK, KPSS VE DİĞER MESLEK SINAVLARINDA ÇIKAN</b>        |            |
| <b>CEZA HUKUKU GENEL HÜKÜMLER SORULARI .....</b>                | <b>493</b> |